

Tantárgy neve: Oktatáspolitikai- és gazdaságtan	Jellege: kötelező	Kreditek: 4	Tantárgykód: WPED303
Tantárgyfelelős: Lukács Péter CSc, prof. emeritus, egyh. d. oktató	Munkaforma: előadás	Óraszám: N: 30 / L: 12	Értékelés: kollokvium
A tantárgy oktatásának célja: A tárgy oktatásának célja, hogy megismertesse a hallgatókat az oktatáspolitikai és oktatás-gazdaságtan legfontosabb összefüggéseivel és szakkifejezéseivel. A kurzus bemutatja az oktatáspolitikák történeti, társadalmi és gazdasági meghatározottságait, az eltérő és hasonló koncepciókat, törekvéseket, és azokat az érvrendszereket, amelyekre ezek hivatkoznak. Felkészíti a hallgatókat arra, hogy megértsék mai nemzetközi és hazai oktatáspolitikai és oktatás-gazdasági vitáinkat, és saját álláspontjukat is ki tudják ezekről alakítani.			
Fejlesztendő kompetenciaterületek: Oktatáspolitikai és oktatás-gazdasági alapfogalmak, elméletek, érvrendszerek ismerete, értelmezésének készsége, áttekintő készség, érveléstechnikai és értelmezési kompetenciák, összefüggések átlátása, nézőpontok váltása, folyamatszemplélet, kritikai/elemező megközelítésmód.			
Kötelező irodalom: -KOZMA T. (2012): Oktatáspolitikai. Debrecen-Pécs. <i>Alapfogalmak, 3-19.o.</i> – Olvasható itt -RADÓ P. (2022): Közoktatás és politika. Magyarország 2010-2022. Noran Libro, Bp. 10-71. o. -HALÁSZ G. (2001): Az oktatás és más társadalmi alrendszerek kapcsolata. In: Halász G.: Az oktatási rendszer. Műszaki Könyvkiadó, Bp. 33 – 43. o. Olvasható itt -SZUNYOGH Sz. (2022) beszélgetése Lukács Péterrel. Klubrádió, Tűréshatár, szeptember 26. – meghallgatható itt -LUKÁCS P. (2023): Mi változott és mi nem a pedagógushíány újratermelésében? <i>Educatio</i> 1. sz., 41-54. o. - Olvasható itt -ELLENZÉKI pártok oktatási minimuma (2018). CKP honlapja. - Olvasható itt -VÁLTOZÁST az oktatásban! – Magyarázat a 9 ponthoz (2022) CKP honlapja. - Olvasható itt -VARGA J. (1988): Oktatás-gazdaságtan. <i>Közgazdasági Szemle Alapítvány, Bp., 1998.</i> – Olvasható itt (<i>A képletek, számítások, függvények, és a vizsgálatok részletei nem kellenek!</i>)			
Ajánlott irodalom: ANDOR M. (2014): A cselédmentalitás visszaépítése, avagy az orbáni oktatáspolitikai. <i>Mozgó Világ</i> , 4. sz. 3-24. o. itt BAJOMI I. (2006): Konfliktusok és konszenzusképzés az oktatásban. FKI – ÚMK, Bp. (Társadalom és oktatás 31.) BERÉNYI E. - ERŐSS G. - NEUMANN E. (2013) (szerk.): Tudás és politika. L'Harmattan, Bp. EDUCATIO folyóirat tematikus számai: Rendszerváltás és oktatáspolitikai, 1989-2009 (2009/4. sz.) Oktatás és politika (2010/4. sz.), Mérés (2017/4. sz.), Pedagógushíány (2023/1. sz.) GYURGYÁK J. (1994) (szerk.): Mi a politika? Századvég, Bp. KOZMA T. (2006): Az összehasonlító neveléstudomány alapjai. ÚMK, Bp. LUKÁCS P. - NAGY P. T. (2004) (szerk.): Oktatáspolitikai. FKI – Új Mandátum, Bp., 2004. (Társadalom és oktatás; 26.) LUKÁCS P. (2020): Wesley paletta előadás 01 – 10 a youtube-on, 2020. 05. 30. – Megnézhető itt NAGY P. T. (2002): Hajszálcsovek és nyomáscsoportok: Oktatáspolitikai a 19-20. századi Magyarországon. Oktatáskutató - Új Mandátum, Bp. (Társadalom és oktatás; 19.) POLÓNYI I. (2020): A felsőoktatás politikai gazdaságtana. Magyarország a 21. századi iskolázottsági és innovációs versenyben. Gondolat. SÁSKA G. (2007): Rendszerek és váltások. FKI – Új Mandátum, Bp. (Társadalom és oktatás 33.) SZÜDI J.: <i>Jöjj el napfény!</i> Wesley J. Kiadó, Bp., 2015.			

Kurzustematika:

1. Az oktatáspolitikai és az oktatás-gazdaságtan. Hatalom, politika, érdekek, értékek, gazdaság - és az oktatás. Az oktatáspolitikai alakítói.
2. Oktatásirányítás, állam és oktatás. Iskolaszervezeti, szelekciós, tantervi, tankönyv-, és módszertani politikák, tartalmi szabályozás.
3. Mérési, értékelési politikák. Hatékonyság, eredményesség, minőség, méltányosság.
4. Emberi tőke elmélet, emberi erőforrás-tervezési elmélet, szűrőelmélet, státuszverseny elmélet, az oktatás fogyasztásként való megközelítése.
5. Napjaink oktatáspolitikai, oktatásgazdasági vitái. Az OECD és az EU oktatáspolitikai törekvései

Követelmények, értékelés:

A kötelező irodalom és az előadások anyagának ismerete a szóbeli vizsgán. A vizsgára bocsátás feltétele az órák legalább 80 százalékán való jelenlét, és a félév során egy egyeztetett témájú házi dolgozat elkészítése és előadása. A dolgozat, kiselőadás minősége beszámít a vizsgajegybe.

Kursus hirdetője:

WJLF Neveléstudományi tanszék

Félév:

2024/25. őszi szemeszter

Oktató: Lukács Péter CSc, prof. emeritus, egyh. d. oktató